

Voorstel aan de raad

Nummer: 72

Portefeuille: Wmo, duurzaamheid, sport en bewegen, vitaliteit en gezondheid, ruimtelijk stedelijke ontwikkeling en omgevingswet en p&o
Programma: 5 Sport, cultuur en recreatie
Taakveld: 5.1 Sportbeleid en activering

Onderwerp:
Lening Sportbedrijf Lelystad

Voorgesteld besluit

1. Geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken bij het voornemen van het college tot het verstrekken van een lening aan de NV Sportbedrijf Lelystad ter hoogte van totaal maximaal €2.000.000.
2. Geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken bij voornemen van het college om de lening gefaseerd te verstrekken afhankelijk van de liquiditeitspositie van de het Sportbedrijf.

Urgentie Raad

Dat er nu een besluit van de raad wordt gevraagd zodat het Sportbedrijf Lelystad tijdig de voorbereidingen kan treffen om de investeringen te kunnen doen om de kunstgrasvelden te vervangen, zodat ze bij het nieuwe speelseizoen 2022 – 2023 gereed zijn.

In de door uw Raad vastgestelde nota Verstrekte leningen en garantstellingen is opgenomen dat te verstrekken leningen of garantstellingen vanaf een bedrag van € 100.000,- aan de Raad worden voorgelegd voor het uiten van wensen of bedenkingen met een termijn van 2 weken. Het besluit van het college zal op 1 februari plaatsvinden. Wij vragen u daarom te besluiten vóór 15 februari a.s. of uiterlijk in de raadsvergadering van 8 maart.

Samenvatting

Het Sportbedrijf Lelystad verzorgt zowel de sportieve infrastructuur van Lelystad als de inzet op sportstimulering. Met als maatschappelijk doel een gezondere en fittere samenleving in Lelystad. Hiervoor krijgt de NV jaarlijks een subsidiebedrag van de Gemeente Lelystad. Dit vult de NV zelf aan met inkomsten uit verhuur, entree en subsidies van derde partijen. Door de voortdurende lockdown die de noodzakelijke Corona maatregelen met zich meebrengt zijn de inkomsten van verhuur en entree sterk teruggelopen. Tevens wordt het Sportbedrijf nog steeds geconfronteerd met de impact van de diverse taakstellingen op de subsidie van de voorbije jaren. Gevolg is dat de NV al jaren inteert op het eigen vermogen. Met name in de cash-flow vallen er gaten. Het doen van noodzakelijke investeringen is daardoor niet meer mogelijk. Om hierdoor de bedrijfsgang niet stil te laten vallen en de sportinfrastructuur daarmee negatief te beïnvloeden is besloten de NV een lening te verstrekken die men in delen kan opnemen als de actuele situatie daarnaar vraagt.

Voorgaande besluitvorming

Toezegging van het college aan de gemeenteraad naar aanleiding van amendement 19 van de programmabegroting 2021 -2024, om de raad de uitkomsten te doen toekomen van het overleg tussen het Sportbedrijf en gemeente.

Inleiding

Door de voortdurende corona maatregelen en lockdowns, in combinatie met de langjarige effecten van de taakstellingen op de subsidie, is de financiële situatie van de NV Sportbedrijf Lelystad onder druk komen te staan. Met name de cash-flow is een probleem aan het worden. Dit heeft als consequentie dat onontkoombare uitgaven voor noodzakelijk onderhoud en beheer niet gedaan kunnen worden. Aangezien de liquiditeit geen ruimte laat voor het doen van deze uitgaven heeft de NV bij de gemeente gevraagd om een lening van totaal €2.000.000. Dit trekkingsrecht is voorwaardelijk omdat het gebaseerd is op actuele liquiditeitsprognoses van het Sportbedrijf. Het vooraf vaststellen van een maximale lening met bijbehorende voorwaarden (die gebruikelijk zijn voor leningen aan verbonden partijen) heeft als voordeel dat er, indien nodig snel kan worden geschakeld en er geen tijdverlies is door besluitvorming op het moment dat er liquiditeitstekorten ontstaan.

Doel

Het onderhoud en beheer van de sportinfrastructuur van Lelystad in stand te houden.

Argumenten

1. Geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken bij het voornemen van het college tot het verstrekken van een lening aan de NV Sportbedrijf Lelystad ter hoogte van totaal maximaal €2.000.000.

1.1 Dit is conform hetgeen is bepaald in de nota leningen en garantstellingen 2019

In artikel 160 lid 1 van de Gemeentewet is opgenomen dat het college bevoegd is tot het uitvoeren van privaatrechtelijke rechtshandelingen. Het aangaan van een overeenkomst van een lening en een garantstelling valt onder dit begrip. In de nota leningen en garantstellingen 2019 is door de raad besloten dat het college in ieder geval bij te verstrekken garantstellingen of leningen groter dan € 100.000 de raad in de gelegenheid stelt om wensen of bedenkingen te uiten met een maximale responstermijn van 2 weken, voordat het college een definitief besluit neemt.

1.2 Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de toezegging van het college naar aanleiding van amendement 19 van de programmabegroting 2021 -2024, om de raad de uitkomsten te doen toekomen van het overleg tussen het Sportbedrijf en gemeente.

1.3 Afwegingen voor oplossing van het liquiditeitsvraagstuk

Voor oplossing van het liquiditeitsprobleem zijn er verschillende opties bekeken. Optie additionele uitkering agiostorting. Dit houdt in dat de gemeente als aandeelhouder een extra storting doet. Daarmee heeft het Sportbedrijf direct extra liquide middelen ter beschikking en wordt de reserve aangevuld. Optie afstempelen van aandelen houdt in dat de nominale waarde van de aandelen lager wordt en uitgekeerd kan worden aan de aandeelhouders. Vervolgens dit niet uit te keren aan de gemeente als aandeelhouder, maar het beschikbaar te houden voor het Sportbedrijf. Op die manier worden er liquide middelen vrijgespeeld. Optie een overbruggingsregeling, door een lening te verstrekken aan het Sportbedrijf, of garant te staan voor een nieuwe lening die het Sportbedrijf aangaat of incidenteel extra subsidie.

Afstempelen van aandelen en agio storting zijn tijdrovende processen met een lange doorlooptijd. De optie verstrekken van een lening is van alle onderzochte opties -gezien de noodzaak tot investeringen op korte termijn-, de minst tijdrovende en gaat niet ten koste van het gemeentelijk begrotingssaldo. Daarnaast is er getoetst aan de mate waarin het Sportbedrijf -op basis van de huidige meerjarige begroting- in staat is de schuld aan de gemeente af te lossen. Uiteraard kleven er risico's aan het verstrekken van de lening en daarom is, gezien de financiële uitdagingen van het Sportbedrijf het belangrijk dat er in de Sportvisie 2030 er op de lange termijn oplossingen gezocht worden voor het rendabeler maken van het Sportbedrijf waarbij een politieke discussie dient te worden gevoerd ten aanzien van het gewenste voorzieningen niveau en bijbehorende kosten, opbrengsten en subsidiebedragen.

1.4 Door het ontbreken van de inkomsten uit bedrijfsvoering door de lockdowns, in combinatie met de effecten van de taakstellingen op de subsidie van de afgelopen jaren, is de liquiditeitspositie onder druk komen te staan. Tegelijkertijd is liquiditeit nodig om opdrachten ten behoeve van noodzakelijk onderhoud en beheer van de sportinfrastructuur van Lelystad te kunnen aanbesteden.

De maximale lening van is €2 mln. en is gebaseerd op de huidige investeringsplanning van het Sportbedrijf, begrotingsjaar 2022. De afgelopen jaren zijn vervangingsinvesteringen en onderhoud steeds uitgesteld maar inmiddels is de rek eruit en zal er geïnvesteerd moeten worden om de minimale kwaliteit van de sportvoorzieningen op peil te houden. Een van de geplande investeringen betreft de voetbalvelden die niet meer voldoen aan de eisen die de er worden gesteld voor wedstrijden. Inmiddels is met merendeel van de velden afgekeurd. Daarnaast is noodzakelijk onderhoud aan het zwembad nodig om de kwaliteit op peil te houden.

1.5 Andere partijen vragen gezien de rendabiliteitspositie van het Sportbedrijf, meer rente omdat zij het risico hoger inschatten. De gemeente Lelystad is 100% aandeelhouder en daarom is het risico lager voor de gemeente. Desalniettemin wordt de aan het Sportbedrijf doorberekende rente marktconform verstrekt om het risico van Staatssteun¹ te vermijden.

De in rekening gebrachte rente is gelijk aan het intern vastgestelde rentepercentage van de door de raad vastgestelde omslagrente begroting 2022 is 0,5% berekend op basis van het Besluit Begroting en verantwoording (BBV)² met een risico-opslag van 0,3%. Dat betekent dat de rente 0,8% bedraagt gedurende de hele looptijd.

1.6 Het gaat om een tijdelijke kapitaalinjectie die terug wordt betaald en de rente wordt doorbelast aan het Sportbedrijf.

Hierdoor is het effect op de gemeentelijke begroting nihil. Daarnaast is deze optie snel te realiseren door een korte doorlooptijd.

2. Geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken bij voornemen van het college om de lening gefaseerd te verstrekken afhankelijk van de liquiditeitspositie van de het Sportbedrijf

¹ **Staatssteun:** Wanneer overheidsgaranties of –leningen aan ondernemingen of organisaties worden verstrekt kan sprake zijn van een vorm van staatssteun indien de begunstigde onderneming of organisatie er een niet marktconform voordeel aan ontleent. De gemeente mag geen ongelijk speelveld creëren, bijvoorbeeld door een partij te bevoordelen met een lening tegen gunstige voorwaarden.

² De **omslagrente** van de begroting is gebaseerd op een gemiddelde van door de gemeente betaalde rente van het afgelopen jaar en een inschatting van de verwachte renteontwikkelingen.

2.1 Het verstrekken van de lening gebeurt gefaseerd en is afhankelijk van de kwartaal liquiditeitsplanning³ waarbij de urgentie van liquiditeit zichtbaar is gemaakt vanuit de administratie van het Sportbedrijf.

Het college neemt een besluit over het maximaal uit te lenen bedrag van €2.000.000 met uitgangspunten en randvoorwaarden zoals gebruikelijk bij verstrekken van leningen aan verbonden partijen. Het verstrekken van de lening zelf gebeurt gefaseerd en afhankelijk van de kwartaal liquiditeitsplanning waarbij de urgentie van liquiditeit zichtbaar is gemaakt vanuit de administratie van het Sportbedrijf. Het gefaseerd verstrekken van de lening betekent dat de startdatum van (deel)leningen ook verschillend is. De startdatum is het uitgangspunt van de looptijd (15 jaar), rente (gebaseerd op de omslagrente van het begrotingsjaar waarin de (deel)lening wordt verstrekt inclusief risico-opslag en aflossing).

Kanttekeningen

1. *Omdat de gemeente 100% aandeelhouder is van de BV Sportbedrijf betekent dat de risico's van het Sportbedrijf als die dat zelf niet meer kunnen opvangen, automatisch volledig voor rekening komen van de gemeente.*
- 1.1 Om de risico's te mitigeren zijn er beheersmaatregelen nodig op de korte- en de lange termijn.
- 1.2 Met de huidige liquiditeitsprognoses kan het Sportbedrijf Lelystad de leningen volgens de gestelde voorwaarden terugbetalen.
- 1.3 Op de lange termijn zal het rendabiliteitsvraagstuk opgelost moeten worden. Dit vraagstuk wordt deels in de Sportvisie 2030 meegenomen waarin duidelijkheid wordt verschaft in de prestatie eisen en verantwoordingseisen voor het Sportbedrijf. Zo kan de raad een keuze maken in welke varianten er mogelijk zijn voor uitvoering van de Sportvisie en de bijbehorende benodigde middelen. Daarnaast zal er onderzoek gedaan moeten worden naar de wenselijke Rechtsvorm van het Sportbedrijf om de BTW- en VPB problematiek die een beide de resultaten nadelig beïnvloeden, te kunnen oplossen.

Financiën

- Het verbeteren van de liquiditeit had de NV ook op de geldmarkt kunnen regelen. Echter levert dit zal tegen een hoger rentepercentage zijn en gaan gemeentelijke middelen daardoor verloren.
- Aan de NV Sportbedrijf Lelystad wordt een lening verstrekt ter hoogte van maximaal €2.000.000.
- Uitgangspunten voor verstrekken van de lening. Op basis van regels rondom staatssteun⁴, het Treasury statuut, het vastgestelde beleid verstrekte leningen en garantstellingen en de motie van de raad betreffende verstrekken van leningen zijn de volgende uitgangspunten van toepassing:
 - De in rekening gebrachte rente is gelijk aan het intern vastgestelde rentepercentage van de door de raad vastgestelde omslagrente begroting 2022 is 0,5% berekend op basis van het Besluit Begroting en verantwoording met een risico opslag van 0,3%. Dat betekent dat de rente 0,8% bedraagt gedurende de hele looptijd.
 - De lening wordt gefaseerd verstrekt en is afhankelijk van de liquiditeitsbehoefte op dat moment.

³ **Liquiditeitsplanning:** Een gestructureerd overzicht van de toekomstige inkomsten en uitgaven ingedeeld per tijdseenheid.

⁴ **Staatssteun:** Wanneer overheidsgaranties of –leningen aan ondernemingen of organisaties worden verstrekt kan sprake zijn van een vorm van staatssteun indien de begunstigde onderneming of organisatie er een niet marktconform voordeel aan ontleent. De gemeente mag geen ongelijk speelveld creëren, bijvoorbeeld door een partij te bevoordelen met een lening tegen gunstige voorwaarden.

- De looptijd van de lening is 15 jaar met periodieke aflossing per jaar $1/15^e$ deel van de lening.
- De eerste aflossing en rente start 1 jaar na verstrekking. Het gefaseerd verstrekken van de lening betekent dat de startdatum van deelverstrekkingen ook verschillend is. De startdatum is het uitgangspunt van de looptijd, rente en aflossing.

Vervolg

Bij geen wensen en bedenkingen van de raad, wordt door het college overgegaan tot gefaseerd verstrekken van de lening, gebaseerd op een kwartaal liquiditeitsprognose van het Sportbedrijf en getoetst door de gemeente.

Bijlage

- De financiële Positie van het Sportbedrijf 2022 (GEHEIM)

Lelystad, 1 februari 2022

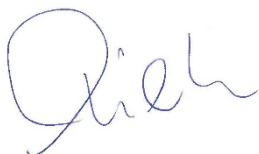
Het college van de gemeente Lelystad,

de secretaris,

A.N. van den Bergh

de burgemeester,

A.E.H. Baltus